

Sygn. akt VIII C 767/11

WYROK WSTĘPNY I CZĘŚCIOWY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia, Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Wiśniewski

Protokolant: Anna Hrydziuszko

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy

z powództwa Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko O. P.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego O. P.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna

z siedzibą w W.

o zapłatę

I. uznaje roszczenie strony powodowej – pozwanej wzajemnie za usprawiedliwione co do zasady;

II. oddala powództwo wzajemne.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego O. P. kwoty 5.322,76 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 września 2009 r. do dnia zapłaty. Uzasadniając swoje żądanie, strona powodowa podała, że w dniu 9 kwietnia 2009 r. we W. pozwany wszedł na jezdnię pod nadjeżdżający samochód, doprowadzając do kolizji, w której uszkodzony został pojazd marki K. (...). Strona powodowa wyjaśniła, że na podstawie umowy ubezpieczenia wypłaciła poszkodowanemu w wyniku opisanego zdarzenia odszkodowanie, a w niniejszej sprawie domaga się jego zwrotu od pozwanego jako osoby odpowiedzialnej za szkodę.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 6 kwietnia 2011 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin-Zachód uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zarzucając, że sprawcą zdarzenia był kierujący samochodem.

Pozwany złożył również pozew wzajemny, wnosząc o zasądzenie od strony powodowej-pozwanej wzajemnie kwoty 5.323 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z uszczerbkiem na zdrowiu. Podniósł bowiem, że wskutek zdarzenia z dnia 9 kwietnia 2009 r. doznał otwartego złamania podudzia prawego oraz złamania trzonu kości strzałkowej prawej.

Strona powodowa-pozwana wzajemnie wniosła o oddalenie powództwa wzajemnego, wskazując, że to pozwany-powód wzajemny ponosi winę za zdarzenie, albowiem wskutek niezachowania należytej ostrożności wszedł na jezdnię wprost pod nadjeżdżający samochód.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 kwietnia 2009 r. około godziny 7.46 we W. J. S. kierował samochodem osobowym marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jadąc ulicą (...) w kierunku ulicy (...).

W pewnym momencie zza stojącego na przeciwnym pasie ruchu autobusu komunikacji miejskiej na pas ruchu, którym jechał J. S., wszedł pozwany-powód wzajemny O. P..

J. S. nie zdążył nawet zahamować zanim kierowany przez niego samochód uderzył w pozwanego-powoda wzajemnego. Po kolizji samochód zatrzymał się co najmniej kilkanaście metrów od miejsca zdarzenia, a pozwany-powód wzajemny leżał przed pojazdem.

Pozwany-powód wzajemny przechodził przez jezdnię w miejscu, w którym nie było przejścia dla pieszych, znajdując się kilka metrów za autobusem, który właśnie ruszał z przystanku. Nadjeżdżający samochód K. (...) nie był widoczny dla osób stojących za autobusem.

(dowód: - notatka urzędowa, k. 42-43,

- zeznania świadka M. H., k. 131-132,

- zeznania świadka J. S., k. 155,

- przesłuchanie pozwanego-powoda wzajemnego, k. 164.)

W wyniku opisanego zdarzenia w samochodzie K. (...) uszkodzeniu uległy: przedni zderzak, przedni błotnik, pokrywa silnika oraz szyba czołowa.

Pozwany-powód wzajemny doznał natomiast złamania kości podudzia prawego, złamania śródstopia prawego oraz ogólnych potłuczeń ciała.

Na drodze, na której doszło do wypadku obowiązywało ograniczenie prędkości do 30 km/h. W chwili zdarzenia jezdnia była sucha, a widoczność była dobra.

(dowód: - notatka urzędowa, k. 42-43)

Samochód osobowy K. (...) był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczeniem majątkowym auto-casco u strony powodowej-pozwanej wzajemnie Towarzystwa (...) S.A. w W.

(dowód: - polisa, k. 44,

- potwierdzenia zawarcia umowy, k. 45.)

Strona powodowa-pozwana wzajemnie wypłaciła odszkodowanie z umowy ubezpieczenia auto-casco w wysokości 5.322,76 zł.

(dowód: - faktura VAT, k. 56,

- pismo strony powodowej-pozwanej wzajemnie z 24 czerwca 2009 r., k. 58.)

Pismem – doręczonym w dniu 31 sierpnia 2009 r. - strona powodowa-pozwana wzajemnie wezwała pozwanego-powoda wzajemnego do zapłaty kwoty 5.322,76 zł tytułem zwrotu odszkodowania wypłaconego poszkodowanemu w wyniku zdarzenia z dnia 9 kwietnia 2009 r., wyznaczając termin 14 dni na spełnienie świadczenia.

(dowód: - wezwanie do zapłaty, k. 61,

- potwierdzenie odbioru, k. 63.)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 435 § 1 w zw. z art. 436 § 1 k.c., samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, chyba że szkoda nastąpił wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. W wypadku osoby kierującej pojazdem mechanicznym mamy zatem do czynienia z odpowiedzialnością na zasadzie ryzyka, co oznacza, że kierowca pojazdu z reguły odpowiada za następstwa wypadku z udziałem pieszego nawet jeżeli nie wykazano, iż wypadek nastąpił z winy kierowcy. Odpowiedzialność kierowcy jest jednak wyłączona w razie wystąpienia jednej z przesłanek egzoneracyjnych, o których mowa w art. 435 § 1 k.c.

Z okoliczności ustalonych przez Sąd wynika, że pozwany-powód wzajemny wszedł na pas ruchu, którym jechał kierowca samochodu ubezpieczonego u strony powodowej-pozwanej wzajemnie, w sposób niespodziewany. Wychodząc z autobusu, który dopiero ruszał z przystanku, pozwany-powód wzajemny był niewidoczny dla kierowcy poruszającego się przeciwnym pasem ruchu, co pozwala na stwierdzenie, że kierowca nie miał szansy uniknięcia wypadku nawet w razie prawidłowego prowadzenia samochodu, a w szczególności zachowania prędkości dozwolonej w miejscu zdarzenia. Próba rażąco nieprawidłowego przejścia jezdni stanowi zaś niewątpliwie przyczynę egzoneracyjną, która na podstawie art. 436 § 1 w zw. z art. 435 § 1 k.c., wyłącza odpowiedzialność na zasadzie ryzyka ponoszoną przez samoistnego posiadacza za szkodę powstałą w związku z ruchem należącego do niego pojazdu (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2001 r., IV CKN 243/00, LexPolonica nr 2121870).

Słuszna była argumentacja pozwanego-powoda wzajemnego, że współprzyczyną zdarzenia, prowadzącą w szczególności do zwiększenia się rozmiaru doznanych przez niego obrażeń ciała, mogła być nadmierna prędkość, z którą jechał kierowca samochodu. W razie przekroczenia dozwolonej prędkości przez prowadzącego pojazd, wykluczone byłoby więc przyjęcie, że wyłączną winę za zdarzenie ponosi pozwany-powód wzajemny. To na pozwanym-powodzie wzajemnym spoczywał jednak ciężar dowodu, że kierowca samochodu przekroczył dozwoloną prędkość, albowiem to on wywodził z tego faktu korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Ustalenie z jaką prędkością poruszał się pojazd wymagałoby niewątpliwie wiedzy specjalnej, a zatem wyłącznym dopuszczalnym dowodem w tym zakresie byłaby opinia powołanego przez sąd biegłego (art. 278 § 1 k.p.c.). Pomimo tego, pozwany-powód wzajemny nie złożył wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Niedopuszczalne natomiast było, aby Sąd pouczał go o konieczności złożenia takiego wniosku dowodowego, gdyż wskazówki i pouczenia sądu, o których mowa w art. 5 k.p.c., nie mogą być tego rodzaju, iż orientują stronę o konieczności złożenia konkretnego wniosku dowodowego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2001 r., IV CKN 1867/00, LEX nr 53101).

Brak było również podstaw, aby wymieniony powyżej dowód dopuścić z urzędu (art. 232 k.p.c.), albowiem w niniejszej sprawie nie istniały wyjątkowe okoliczności, które uzasadniałyby przekonanie o konieczności prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, np. nieporadność strony procesu albo duże prawdopodobieństwo słuszności dochodzonego roszczenia.

Podejmowane przez pozwanego-powoda wzajemnego czynności procesowe wykluczają przyjęcie, że jest osobą nieporadną. W szczególności zwrócić należy uwagę na fakt, że w celu wykazania stopnia doznanego trwałego uszczerbku na zdrowiu złożył on wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy odpowiednich specjalności.

Brak jest również okoliczności świadczących o tym, że istnieje duże prawdopodobieństwo, iż kierowca samochodu faktycznie przekroczył dozwoloną prędkość. O nadmiernej prędkości poruszającego się samochodu nie świadczą z pewnością obrażenia, których doznał pozwany-powód wzajemny. Pamiętać bowiem należy, że wszedł on na jezdnię w sposób nagły i zaskakujący, co uniemożliwiło kierowcy jakąkolwiek reakcję i choćby częściowe zahamowanie pojazdu. Z doświadczenia życiowego wynika zaś, że jeśli jadący samochód uderza z całym swoim impetem w pieszego, to nawet wypadku prędkości 30 km/h, obrażenia pieszego z reguły są poważne.

Reasumując, stwierdzić należy, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż do zdarzenia z dnia 9 kwietnia 2009 r. doszło z wyłącznej winy pozwanego-powoda wzajemnego.

Uznanie, że pozwany-powód wzajemny ponosi wyłączną odpowiedzialność za skutki wypadku, na obecnym etapie postępowania uzasadniało zaś wydanie wyroku wstępnego, czyli przesądzającego, że roszczenie objęte powództwem jest usprawiedliwione co do zasady. Pozwany-powód wzajemny zobowiązany jest bowiem do naprawienia szkody, którą wyrządził ze swojej winy (art. 415 k.c.). Strona powodowa-pozwana wzajemnie, wypłacając na podstawie umowy ubezpieczenia odszkodowanie osobie poszkodowanej zachowaniem pozwanego-powoda wzajemnego, z mocy prawa nabyła zaś przeciwko niemu roszczenie odszkodowawcze do wysokości zapłaconego odszkodowania (art. 828 § 1 k.c.). Ustalenie wysokości należnego odszkodowania, wymaga jednak dalszego postępowania dowodowego, a w szczególności przeprowadzenia – zgodnie z wnioskiem strony powodowej-pozwanej wzajemnie - dowodu z opinii biegłego, albowiem pozwany-powód wzajemny nie przyznał, że wysokość szkody wynikającej z uszkodzeń samochodu odpowiada kwocie żądanej w pozwie. Dlatego też, na podstawie art. 318 § 1 k.p.c. oraz powołanych przepisów orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Przytoczone powyżej okoliczności wskazujące na wyłączną odpowiedzialność pozwanego-powoda wzajemnego za zdarzenie z dnia 9 kwietnia 2009 r. uzasadniały ponadto oddalenie powództwa wzajemnego w całości. Dlatego też, na podstawie art. 317 § 1 k.p.c. oraz powołanych przepisów Sąd wydał wyrok częściowy, orzekając jak w punkcie II sentencji.